

SOIL TEMPERATURE MEASUREMENTS BY SIMPLIFIED TDR METHOD

Měření dynamiky půdní vlhkosti TDR zjednodušenou metodou

Jan PIVEC
KOPRA AF ČZU

Souhrn, klíčová slova

Čidla objemové půdní vlhkosti (VWC, Φ) firmy Campbell-Scientific CS 615 (resp. 616), založena na principu TDR metody, lze použít jako snazší (cenově dostupnější) metodu měření půdní vlhkosti. Výrobce uváděná přesnost činí $\pm 2,5\%$ VWC při celkové elektrické vodivosti $\leq 0,5$ dS/m (deci Siemens) a hustotě $\leq 1,55$ g/cm³ v rozsahu měřené objemové vlhkosti 0 – 50% Φ při vzájemné variabilitě čidel $\pm 0,5\%$ Φ .

objemová vlhkost půdy, TDR

Summary, keywords

Campbell-Scientific CS615(616 resp.) sensor, based on TDR methodology, can be used as a simplified (more economical - cheaper) method for soil moisture determination. Accuracy $\pm 2,5\%$ volumetric water content (VWC, Φ) with bulk electrical conductivity (EC) $\leq 0,5$ dS/m (deci Siemens) and bulk density $\leq 1,55$ g/cm³ in VWC measurement range 0 – 50%, probe-to-probe variability $\pm 0,5\%$ Φ is indicated.

olumetric water content, TDR

Introduction - Úvod

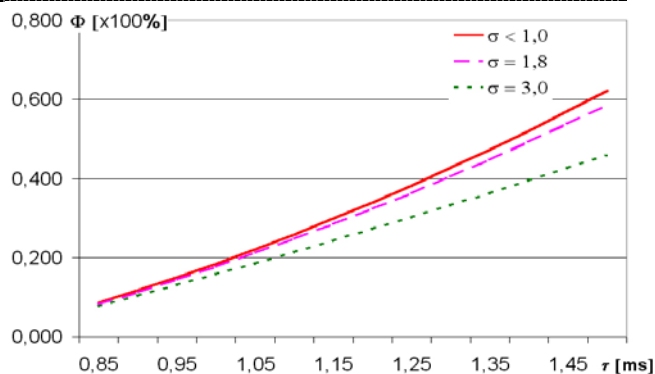
Stanovování vlhkosti půdy je dnes celkem zvládnutou, byť poněkud nákladnou disciplínou. V případě potřeby rozsáhlejších kontinuálních měření, kupř. v polních pokusech měření vlhkosti půdy v závislosti na zpracování půdy a půdním pokryvu, je však nutno náklady optimalizovat a použít finančně dostupnější alternativy. Tady nabízí zjednodušená TDR metoda, použitá kupř. firmou Campbell Scientific (USA) v čidlech CS615 (CS616), řešení. Metoda, stanovující objemovou vlhkost půdy, je popsána jako reflektometrická, zachycující časovou změnu odezvy vysokofrekvenčních pulsů čidla v závislosti na permitivitě dielektrika, tvořeného půdou a ovlivněné zejména obsahem vody v půdě. Megahertzové vlnění je utlumené a poté zaznamenáno v podobě časových pulsů odezvy čidla v závislosti na vlhkosti půdy. Přesnost udávaná výrobcem činí $\pm 2,5\%$ Φ při elektrické vodivosti půdy $\leq 0,5$ dS/m (0,4 dS/m odpovídá elektrické vodivosti roztoku 2,0 dS/m) a hustotě půdy $\leq 1,55$ g/cm³ v rozsahu VWC 0 – 50%. Přesnost vzájemná mezi čidly je udávána $\pm 0,5\%$ Φ .

Methods - Metody

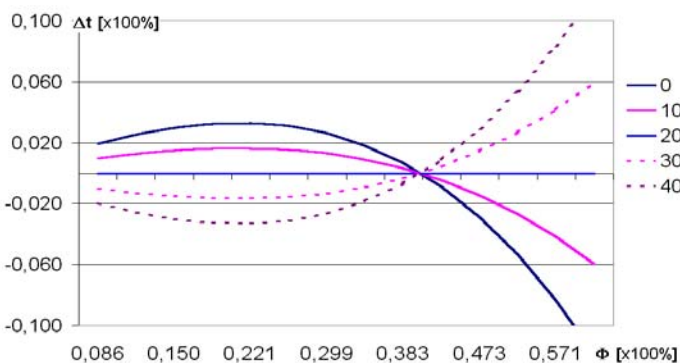
Odezva čidla má trojí závislost: na elektrické vodivosti (obr.1), na vlhkosti, vyjádřené pomocí teplotního koeficientu - změně objemové vlhkosti půdy na 1°C, $t_{coef} = -3,46 \cdot 10^{-4} + 0,019 \cdot \Phi - 0,045 \cdot \Phi^2$ - a na teplotě půdy, $\Delta t = (t-20) \cdot t_{coef}$ (obr.2) (manuál CS615). Dielektrické vlastnosti půdy nutno stanovit předem (Persson, 2002).

Results - discussion - Výsledky - diskuse

Tedy, čím vyšší elektrická vodivost půd (resp. půdní vody), tím nižší hodnota vlhkosti při dané časové odezvě – hodnotě výstupu čidla. Hodnota teplotního koeficientu činí max. 0,2% objemové vlhkosti na 1°C do cca 40% objemové vlhkosti půdy, nad 40% objemové vlhkosti nabývá hodnot několikrát vyšších. Celková chyba měření objemové vlhkosti půdy danou metodou potom závisí na celkové teplotě půdy. Čím je teplota blíže 20°C, tím (opět do cca 40% objemové vlhkosti) tato chyba nabývá menších hodnot (v rozsahu teplot 0 – 40°C činí max. $\pm 4\%$ objemové vlhkosti). Pro upřesnění měření je tedy nutno paralelní měření teploty půdy a alespoň ambulantní měření elektrické vodivosti půdy, lépe půdní vody, na niž jsou přístroje CS615 kalibrovány.

Obr.1 Závislost objemové vlhkosti půdy (Φ) na elektrické vodivosti roztoku (σ , dS m⁻¹), vyjádřené časovou odezvou čidla (τ). VWC (Φ) dependency on the EC of solution (σ , dS m⁻¹), expressed by output period (τ).

Obr.2 Závislost chyby měření objemové vlhkosti půdy (Δt) na teplotě půdy (0, 10, 20, 30, 40°C) a objemové vlhkosti půdy (Φ). Error of VWC assessment dependency (Δt) on the soil temperature (0, 10, 20, 30, 40°C) and VWC (Φ).

References - Použitá literatura

manuál CS615, 20 s., 2001.

Persson, M.: Evaluating the linear dielectric constant-electrical conductivity model using time-domain reflectometry. s.269 -277, 2002.

Řešeno v rámci grantu NAZV č. QC 1254/2001/02